

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
Факультет управління та економіки
Кафедра філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних
наук та фізичного виховання

*«27» серпня 2021 року,
протокол № 1.*

Завідувач кафедри, доктор філософських наук, професор

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

«27» серпня 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЯ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування

РОЗРОБНИК

Доцентка кафедри філософії, соціально-
гуманітарних наук та фізичного виховання,
кандидатка біологічних наук, доцентка

_____ Тетяна ВИГОВСЬКА

«27» серпня 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

«27» серпня 2021 року

м. Хмельницький
2021

Освітньо-професійна програма «Бакалавр туризму»

Спеціальність 242 Туризм

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

<https://www.univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/fakultet-upravlinnya-ta-ekonomiky>

Назва навчальної дисципліни	ЕКОЛОГІЯ
Викладач/ Викладачка	Лекції, семінарські заняття, консультації: Виговська Тетяна Вікторівна (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=16&w=sklad), доцентка кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання, кандидатка біологічних наук, доцентка
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: (t_vyhovskaya@univer.km.ua) Профіль у соціальних мережах ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8281-5347 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Dox2NHAAAAAJ
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «_____»: _____. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська, 57, ауд. 217. Виговська Тетяна Вікторівна : вівторок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: протягом семестру згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності: K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Програмні результати навчання	ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціо-, еколого-, економічної відповідальності та громадянської свідомості. ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності. ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.
Місце	Вибіркова навчальна дисципліна, курс навчання – перший, семестр –

дисципліни в логічній схемі	другий. Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ЗПО 10 «Безпека в туризмі», ППО 4.2 «Організація туристичних подорожей», ППО 4.3 «Організація екскурсійної діяльності», ППО 5.1 «Географія туризму», ППО 5.2 «Туристичне країнознавство», ППО 9 «Рекреалогія», ППВ 5.5 «Рекреаційна географія», ППВ 5.6 «Курортна справа», ППВ 6.5 «Спеціалізований туризм (лікувально-оздоровчий, екологічний, сільський, спортивний)».			
Обсяг навчальної дисципліни	4,0 кредити ЄКТС / 120 годин, у тому числі самостійної роботи – 68 годин, лекційних – 26 годин, семінарських – 26 годин.			
Форма навчання	Денна.			
Тижневе навантаження	7 годин (3 години аудиторних занять згідно з розкладом, 4 години самостійної роботи)			
Мова викладання	Українська.			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, залік. Онлайн/офлайн: лекції, консультації. Для осіб з особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2 /0/4	Предмет, завдання, методи і структура курсу «Екологія».	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття –5 СРС –1,5
	2/1/4	Теоретичні основи загальної екології.	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття –5 СРС – 1,5
	2/1/ 4	Основи економіки природо-користування.	Тести , презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекція – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/0/ 14	Науково-технічний прогрес і тенденції змін біосфери.	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекція – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/4/16	Управління, організація і контроль охорони навколишнього природного середовища.	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/2/4	Фінансовий	Тести, презентації,	Лекції – 0,77

		механізм та економічне обґрунтування екологічних програм і заходів.	дискусійні питання, ситуативні завдання.	Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/2/6	Охорона навколишнього середовища в промисловості і транспорті.	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/2/6	Еколого-економічні проблеми АПК та лісопромислового комплексу.	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	0/2/6	Економічний механізм регулювання водокористування та охорони повітряного басейну.	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/4/10	Екологія людини	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	6/6/6	Сучасні проблеми природо-користування в Україні	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 2,3 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
	2/2/8	Міжнародне співробітництво в галузі охорони довкілля та правове регулювання раціонального природо-користування	Тести, презентації, дискусійні питання, ситуативні завдання.	Лекції – 0,77 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,5
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p>1. Екологія і закон. Екологічне законодавство України : в 2 т. / За ред. В.І. Андрейцева. Київ : Юрінком Інтер, 1997. Т.1 704 с. Т.2. 576 с.</p> <p>2. Про охорону навколишнього середовища: Закон України від 19.03.2009 року № 30 ВР // ВВР України 2000. №30. (із змінами та доповненнями).</p> <p>3. Андрейцев В.І. Екологічне право : підруч. Київ : Істина, 2001. 544 с.</p> <p>4. Бобильов Ю.П. Екологія : базов. підруч. для студент. ВНЗ. Харків: Фоліо, 2014. 672 с.</p> <p>5. Екологія людини : підручн. / О.М.Микитюк та ін. Харків: Ранок, 2002. 208 с.</p> <p>6. Екологічна енциклопедія: у 3т. Київ : ТОВ «Центр екологічної освіти</p>			

	<p>та інформації», 2006 – 2008.</p> <p>7. Природно-заповідний фонд України : території та об'єкти загальнодержавного значення. Київ : ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. 332 с.</p> <p>8. Сафронов Т. А. Екологічні основи природокористування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. Львів : «Новий Світ –2000», 2010. 248 с.</p> <p>9. Стан навколишнього природного середовища Хмельницької області у 2020 році. Хмельницький : Хмельницька ОДА. Департамент природних ресурсів та екології, 2021. 237 с.</p> <p>10. Юглічек Л.С., Виговська Т.В. Екологічна мережа Хмельниччини : монографія. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2012. 96 с.</p>
<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p><i>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Екологія» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</i></p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) створення проблемних ситуацій; 3) слайдова презентація; 4) експрес-опитування, діалог, дискусія; 5) методи активного слухання та методи зворотного зв'язку. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) проведення навчальних занять із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 3) методи активного слухання, диференціації та методи рефлексії. <p>Поточний контроль знань аспірантів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або електронне (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу; 2) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) виконання практичних завдань із застосуванням сучасних інформаційних технологій; 4) захист підготовленої презентації.
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введеним в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Перескладання лекції: виконання завдання за темою пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять на консультації.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Екологія» в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php).</p>
<p>Критерії</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП,</p>

оцінювання	затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол № 14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17, зі змінами від 2020 року (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).
Порядок отримання додаткових балів	Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://www.univer.km.ua/index.php/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist).
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_кодекс.pdf).
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.